

AMS

Koerier

Andreas
Manna
Stichting

Jubileumjaar

In 2014 besluit het bestuur van huiskerk CHE De Schoof in Hoogeveen, om van het twintigjarig jubileum van de Andreas Manna Stichting een feestje te maken voor de Afrikaanse leiders, door elkaar te bezoeken voor wederzijdse uitwisseling van ervaring. De huiskerk betaalt de kosten. Florence komt naar Nederland en gaat naar Ghana, Sammy gaat naar Nairobi en samen met Lucy komt hij naar Nederland.

Florence in Hoogeveen

Terwijl de fundamenten worden gelegd voor het stadhuis op het project in Matany, komt Florence rond de jaarwisseling van 2014 twee weken naar Nederland. Het doel is om de werkgroep van de vrijwilligers nog beter te leren kennen. De vrijwillige medewerkers stoppen al hun tijd en energie in het organiseren van acties. Zij willen Florence graag veel ontmoeten. Over en weer wordt

kennis en ervaring gedeeld. Al doende wordt samen gezocht naar Bijbelse principes voor samenwerking en goed leiderschap. Corruptie is er in Nederland, maar de praktijk leert dat de grote armoede en de cultuur in Afrika ook samen neigen naar corrupt gedrag. Op allerlei niveaus en op diverse plaatsen bij banken, overheid en andere organisaties die feitelijk bedoeld zijn om de bevolking te dienen. De vraag die we ons stellen is hoe daarmee om te gaan, en hoe dit te voorkomen binnen de projectsituatie. Naast het bespreken van serieuze zaken, wordt er via de i-pad

Oegandese muziek gezocht op You Tube en daarop veel en uitbundig gedanst. Ondertussen gaat het bouwen in Matany gewoon door. Florence vertelt over de vorderingen van de bouw en de problemen die ze tegenkomt in het werk. Enthousiast praat ze over de creatieve oplossingen die ze daarin heeft. Zo wordt de aanpak tot een gezamenlijke gemaakt, wordt Florence ondersteund met onze kennis enerzijds, en doen de medewerkers ervaring en kennis op van haar anderzijds. Daarnaast bezoekt ze overdag de medewerkers in hun thuishouding en maakt ze tijd voor interviews met de pers en voor officiële ontmoetingen. De verwachtingen die ieder van elkaar heeft worden duidelijk. De vele dagen en avonden die we samen

doorbrengen zijn een feestje en veroorzaakt groot enthousiasme. Een maand na haar terugkomst in Matany, gaan daar de vlaggen op het stafhuis.

georganiseerd is. De kamer die ze me wijst is voor twee weken van mij. Ze vertelt me dat Henk en Wilma deze kamer ook altijd gebruiken wanneer ze er zijn. Dus, ga

ik me onmiddellijk thuis voelen. Daar val ik moe van de reis, maar tevreden in slaap. De nacht is ondraaglijk, zó warm en vochtig. Toen ik dacht dat ik vergeten was om de ventilator aan te zetten, realiseerde ik me dat de stroom was uitgevallen. Tweemaal neem ik een douche om me af te koelen, alleen maar om een beetje te kunnen slapen.

Florence en vrijwilligers

Florence in Ghana

Florence ziet haar reis naar Ghana als een uitgelezen kans voor ontmoeting en het delen van ervaringen en ideeën en het leren omgaan met de uitdagingen. Ze hebben elkaar in 2009 ontmoet op het vijftien jarig jubileum, maar ze ziet erg uit naar een ontmoeting op het project in Ghana.

“Zodra ik na een reis van zes uur geland ben in het klamme Accra, reizen we onmiddellijk door naar Takoradi. We stoppen halverwege om te dineren, en ik maak kennis met pepersoep en fufu, een lokaal broodgerecht. De hete peper samen met de hitte van de avond vloert me bijna. Hemel zij dank heb ik een zomerse jurk aan, omdat ik wist dat Accra erg warm en vochtig is. Het is de eerste keer dat ik dergelijk voedsel eet, maar ik breng het er goed af, hoewel het veel tijd kost om mijn loopneus in bedwang te houden. Bij aankomst in Takoradi verwelkomt Lucy me hartelijk op hun goed verlichte project. Die – naar later blijkt - ook goed

Om zes uur in de ochtend hoor ik een generator aan gaan en daarmee gaat ook de ventilator weer aan. Wat een opluchting, ik val eindelijk weer in slaap en wordt dan wakker rond negen uur. Gedurende de rest van de tijd die ik verblijf in Takoradi, volgt eenzelfde ritme van warmte, vocht, uitval van de elektriciteit en de werking van de generator elkaar op. De vrachtwagens die het water vervoeren, komen om zes uur om pakketten met

geslaagd

zakjes water te laden en naar de verkooppunten te brengen. Ik hoor de meisjes die opgevangen worden zingen, terwijl ze bezig zijn met hun dagelijkse schoonmaakwerk op het project. Alles volgens de instructies van mama Lucy. Terwijl ik de kans neem die

vraag ik ze om mijn haar te doen. Dat vinden ze erg leuk en één van hen gaat naar het dichtstbijzijnde dorp om haarstukjes te kopen. Mijn haar wordt gewassen en geveerd voordat ze de haarstukjes invlechten. Het is een heel werk en aan het eind van de dag is het klaar.

Florence in de krullen

De 1ste week doe ik weinig en mag ik uitrusten, naast de leuke gesprekken die ik 's avonds heb met Sammy en Lucy. We delen onze ervaringen over de projecten, zoals vraagstukken van financieel management. We praten over uitdagingen rondom de bouw en hebben het over de betrouwbaarheid van de mensen. Vanzelfsprekend hebben we het ook over het

ze mij geven om te rusten, gaan Sammy en Lucy door met de werkzaamheden. Ze hebben het erg druk en nemen nauwelijks tijd om zelfs maar een middagdutje te doen. Hun dag begint om 05:00 uur en eindigt om 23.00 uur. Ze zijn de spil van alle handel en wandel op het project. Ik zou wensen dat ze mensen in dienst kunnen nemen om hen te helpen met een aantal van de kleine dingen, zodat Lucy niet alles zelf hoeft te doen. Zelfs het heen en weer rennen voor het aan-en-uit schakelen van de generator, zodra de stroom eraf gaat. Dit kan ook een poortwachter doen bijvoorbeeld. Het huis en het project runnen komt op het hoofd van Lucy. Maar het lijkt erop dat ze het ook graag doet, ten koste van de rust tussendoor. De meisjes blijken niet erg gemotiveerd om uit zichzelf mee te werken, maar wachten tot Lucy of Sammy er iets over zeggen en dan staan ze op en gaan ze aan de slag. Op de 1e dag na het ontbijt ga ik naar de kapperssalon op het project. Daar zijn de meisjes bezig het kappersvak te leren. Ik heb een lang gesprek met ze, maar ze zijn erg verlegen en begrijpen mijn Engels eerst niet goed, totdat ik me besef dat ik langzamer moet spreken. Zodra ze wat aan me gewend raken, spreken ze vrijuit. Op de tweede dag

omgaan met de districtsambtenaren, het papierwerk en het omgaan met de overheid in het algemeen. We ontdekken dat de systemen in beide landen bijna dezelfde zijn. We zijn van mening dat klein beginnen de beste manier is, om van daaruit langzaam verder te groeien met de tijd. AMF Ghana doet het heel goed, het is goed ingeburgerd en kan nu grotendeels draaien door middel van het duurzame waterproject. De opbrengst van het waterproject ondersteunt het opvangproject van de meisjes. Als de regering een bijdrage zou geven, zou dit het werk van de AMS in Nederland verlichten, maar zover is het nog niet. Daarnaast breng ik mijn tijd door met lezen. Lucy geeft me twee mooie boeken, "Geheime gelovigen" en "Gods Smokkelaar", geschreven door een Nederlandse schrijver. Dat leert mij nieuwe lessen, zoals het zoeken van mijn eigen weg in Christus en ook laat het me zien hoe geliefd ik bij Hem ben. Op een ochtend ga ik met vier van de meisjes voor een wandeling naar het arme dorp vlakbij. Daar zie ik dat het in Ghana al niet anders is dan in Oeganda. Sloppenwijken zijn onderdeel van de minder bevoorrechten en de armen. Dat is ook de plaats waar de AMS en haar Afrikaanse partners energie steken. Dankzij God zijn er zulke groepen die in

staat zijn om het verschil te maken voor de kinderen die hier opgroeien. Mijn bezoek wordt bekroond met een speciale dag in het leven van de meisjes van het project: de dag waarop ze afstuderen. De eerste die plaatsvindt binnen AMF verband sinds het project gestart is met de *Manna Hair and Beauty Academy*, de kapsalon. Ik vind het geweldig om mee te helpen aan de voorbereiding van het feest. De meisjes nemen de

certificaat komt van het Ghanese Ministerie van Onderwijs, en één van de AMF. Als teken van erkenning voor het afwerken van de opleiding bij de *Manna Hair and Beauty Academy*. Er komt veel bijval en applaus en er wordt spontaan gezongen door de aanwezigen. De ceremonie wordt afgesloten met een inzamelingsactie, georganiseerd door de meisjes, waarbij geld wordt ingezameld om hen te helpen een aantal kosten te

tijd om zichzelf mooi te maken. De geluidsboxen worden geplaatst om muziek te bieden aan de gemeenschap rondom, en hen uit te nodigen voor de ceremonie. De genodigden, ouders en familieleden van de meisjes komen – als die er nog zijn - en worden naar hun plaatsen gebracht onder de met stoelen ingerichte tenten. Bij het begin van de ceremonie pronken de meisjes met de jurken en hun prachtig opgemaakte haar. De eregast is de voorzitter van de *Vereniging van Beauty in de Western Region van Ghana*. De ceremonie is gevuld met speeches van verschillende mensen. Dan worden er twee certificaten uitgereikt aan de feestvierders die uiteraard de show stelen. Eén

dekken. Naar ik later begrijp, is dit altijd een onderdeel van de ceremonie in Ghana, dat is de gewoonte in het land. De volgende dag vertrek ik naar Accra voor mijn terugvlucht in de avond. Voordat we vertrekken neem ik afscheid van de meisjes en Lucy. Lucy blijft achter om het waterproject te runnen. Het project kan niet worden gerund door iedereen. De medewerkers zijn meestal niet te vertrouwen zonder goede leiding. Zelfs bij het laden van de vrachtwagens proberen de chauffeurs meer te laden dan ze hoeven mee te nemen, zodat ze er zelf nog iets bij proberen te verdienen. Hier eindigt mijn mooie ervaring in Ghana-Tokaradi. Alakar- thank you- dank u wel.

Sammy in Nairobi

Sammy bezoekt in het voorjaar de jongeren in Nairobi. Hij is daar twee weken om verder te gaan met het geven van zijn instructies omtrent het financieel runnen van het project. Ook heeft hij een gesprek met alle aanwezige kinderen. Die zien uit naar zijn komst. Naast de vele gesprekken, neemt hij ook de tijd om de kleinsten extra aandacht te geven op een vaderlijke manier. Sammy is elke keer weer verwonderd over de manier waarop elk kind weet wat het moet doen. Elke jongere en elke kleine heeft een rol in het geheel. Niemand klaagt of zeurt, ze helpen allemaal zingend mee om het huis en alles er omheen gezamenlijk schoon te houden. Alles onder leiding van Lilly, die een

de ervaring in Nederland dat zijn bezoeken goede vruchten afwerpen. De mannen in Nairobi weten steeds beter om te gaan met de gemaakte financiële afspraken. Hij interviewt alle kinderen die aanwezig zijn en zendt zijn rapportage naar Nederland, zodat we hier goed op de hoogte zijn van hun toekomstplannen en voornemens voor studie en werk. Hij vertelt alle kinderen dat afhankelijk van de studieresultaten ieder op zijn of haar niveau de kans krijgt om te studeren. Dit betekent dat niet iedereen naar de universiteit gaat, maar dat altijd een bij de voorgaande resultaten passende opleiding zal worden gekozen. De ervaring is namelijk dat alle kinderen naar de universiteit willen, en dat die organisaties ze soms toelaten zonder naar de

moeder is voor de kleintjes. Lilly is één van de meisjes van de eerste generatie. Nu zorgt ze mee voor de kinderen die na haar gekomen zijn binnen het project. Waarbij Isaiah de dagelijkse beslommingen op zich heeft genomen en Joachim de veelvuldige contacten met Nederland en Ghana onderhoudt. Nu dertigers en ook behorend tot de eerste generatie van kinderen die opgroeiden binnen het project van de AMS. Sammy onderwijst hen hoe om te gaan met het bij zijn vorige bezoek gemaakte budgetplan. Dat bleek nodig omdat ze daar nog de nodige moeite mee hebben. Inmiddels is

voorgaande studieresultaten te kijken. Met geld is veel te koop in Afrika, maar het kan niet de bedoeling zijn dat de AMS deze organisaties verkapt subsidieert. Daarom vragen we van ze om alvorens een opleiding wordt gekozen, eerst de resultaten van het voorgaand onderwijs op te sturen. In Kenia heerst een cultuur dat iedereen die naar de universiteit gaat, als volwaardig wordt beschouwd. Maar het leidt ertoe dat er een groot gebrek aan goede vakmensen is, die hun opleiding krijgen in vak- of beroepsonderwijs. De ervaring met de zending van Sammy naar Nairobi is erg

goed. Omdat ze meer aannemen van een zwarte persoon uit het buitenland. Hij heeft hun uitgavenpatroon stevig ingekaderd, wat het in Nederland mogelijk maakt om goed toezicht te houden op wat er in Nairobi gebeurt. Het gevolg is inmiddels dat daarmee veel geld bespaard wordt. Zodra het nodig blijkt zal Sammy opnieuw naar Nairobi gaan.

Sammy en Lucy in Hoogeveen

In augustus brengen Sammy en Lucy een bezoek aan Hoogeveen. We besteden de tijd aan het verstevigen van de vriendschapsbanden, en aan gezamenlijk overleg over de toekomstige ontwikkelingen. We

hebben de gedachte die bij ons leeft over hun rol in het opbouwproces van de drie projecten in Afrika met hen besproken. Er moet daarbij geacht worden aan een proces, waarin de Afrikanen steeds meer voor elkaar zorgen en elkaar gaan helpen. Daardoor steeds meer onafhankelijk worden van hulp uit Europa. Daarin spelen zij een centrale rol. We hebben gekeken naar de ontwikkelingen in zowel Europa als Afrika en zien een mate van vooruitgang in de ontwikkelingen in de landen waarin we werken in Afrika. Terwijl we aan de andere kant bedreigingen voor het werk zien vanwege de situatie in Europa op het gebied van ontwikkelingssamenwerking. Het gaat ons er met elkaar om, om goed voorbereid te zijn en van een reden tot zorg is geen sprake. Maar we horen ook na te denken over onafhankelijkheid. Ook al lijkt dat schijnbaar onmogelijk. Daarom maken we hen bewust van een leidende rol, die op termijn de voortgang en uitbreiding van de projecten moet waarborgen. Ook als de situatie in Europa zodanig zou verslechteren dat van hieruit het contact minder wordt of zelfs onmogelijk. Er is daarbij uitvoerig nagedacht over het soort leiderschap dat daarvoor nodig is. Zij voldoen reeds in hoge mate aan het beeld wat we daarbij hebben. We zijn het met elkaar eens dat we op de ingeslagen weg zullen voortgaan met betrekking tot het bevorderen

van de onderlinge contacten tussen onze vrienden in Afrika. De financiering vanuit Nederland zullen wij blijven waarborgen waar dat noodzakelijk en mogelijk blijft.

Gerja, Marissa en Mariëtte in Ghana

Gerja, Marissa en Mariëtte bezoeken begin juli het project in Takoradi Ghana, waar Sammy en Lucy de coördinatoren zijn. Voor Mariëtte en Marissa is het de eerste keer in Ghana.

Op onze reis van Accra naar Takoradi, maakt Sammy onderweg een tussenstop bij het slavenfort in Elmina. Dit fort werd door de Nederlanders gebruikt om de

bevolking als slaven te verhandelen naar andere delen van de wereld. Een stukje geschiedenis van Nederland, wat goed is om te kennen hoewel het niet zo fraai is. De geschiedenis in de tijd waarin ons land zich in een enorme opgang bevindt, wordt hier in een wel heel betrekkelijk perspectief geplaatst. Mensen die als beesten verhandeld zijn, waarvan sommigen eerst misbruikt zijn. De bevolking van Afrika kent de blanken als hun kolonialisten. Ze zijn er niet op uit dat te benadrukken, maar schuiven de dubieuze samenwerking van sommige stammen naar voren om onze schuld te relativieren. Wat uiteraard aan onze gevoelens van afschuw niets wegneemt. Het vervolgen van de rit wordt opmerkelijk genoeg door ons ervaren

als een bevrijding. Aangekomen op het project in Takoradi staan alle meisjes ons al op te wachten en worden we enthousiast begroet. Heerlijk om hen en Lucy en hun kinderen te ontmoeten. Net bevrijd van de

gevoelens van Elmina, duiken die weer op zodra de meisjes onze koffers op hun hoofd nemen en het huis in dragen. Ze doen het graag en we staan het dankbaar toe na de lange vermoeiende reis. Alleen wij denken

er nu nog negen in de leeftijd van 17 tot en met 25 jaar. Een aantal volgen een opleiding tot kapster op het project, daarnaast gaat één van hen nog naar de middelbare school, en één volgt de opleiding tot naaister. Gedurende de periode dat wij er zijn, komen er weer drie meisjes bij, waarvan er één naar de middelbare school gaat en twee de opleiding tot kapster gaan volgen. De opleiding duurt drie jaar en daarna zoeken ze een baan zodat ze kunnen voorzien in eigen onderhoud. Naast het kappersvak leren ze ook om zelf zeep te maken, te haken, en nagels te verzorgen. Zo vergroten ze hun kansen op het vinden van een baan. Tijdens ons verblijf in Takoradi, hebben we vijf meisjes opgezocht die inmiddels afgestudeerd zijn en allemaal een baan hebben. Zowel wij als zij vinden het erg leuk om te zien waar ze nu aan het werk zijn. Het is ontroerend om hun enthousiasme en dankbaarheid te ervaren. Ooit waren ze kansloos en dat beseffen ze zich enorm.

Zonder de opleiding zouden ze waarschijnlijk niet in hun eigen levensonderhoud hebben kunnen voorzien. Nu hebben ze te eten en onderdak en elke dag werk. Zo

ervaren ze nog dagelijks wat het betekent dat ze een volwaardige plaats in de samenleving hebben ingenomen. Hun vreugde en enthousiasme maakt ons zo enorm blij en we verwonderen ons dat we met de hulp die we bieden zoveel in hun leven betekenen. De meisjes op het project zijn overdag bezig met hun opleiding, waarom we hen vooral 's avonds ontmoeten. Dan spreken we met ze over allerlei onderwerpen die van belang zijn voor het leven. Dat lichten we ook toe aan de hand van de Bijbel. Voor de meesten van hen is dat vanzelfsprekend. Ze zijn allemaal gelovig, en ook als ze Moslim zijn, horen ze graag over

nog aan het verleden. Er verblijven normaal gesproken dertien meisjes in de opvang. Omdat er in de afgelopen maanden een aantal klaar zijn met hun opleiding, zijn

Jezus en de Bijbel. Op de tweede zaterdag hebben we een feestje samen met alle kinderen van de omliggende dorpjes. Eerst komt er een handjevol kinderen, maar

zodra er muziek gedraaid wordt, komen er al snel meer. Uiteindelijk verschijnen rond de 150 kinderen. Ze krijgen allemaal een heerlijke Ghanese *meatpie* (hartige taart met gehakt) en een blikje drinken. Bijna niemand eet het op. Het wordt massaal meegenomen naar huis, om te delen met de rest van de familie. Ook delen we kleding en speelgoed uit. Het was een prachtig feest: voor de kinderen met veel muziek, getrommel en gedans. Voor ons is het genieten om te zien dat ze groot plezier hebben en enorm genieten van de mooie dag. Eén van de dagen daarna gaan we met de kinderen mee naar hun dorp om te zien waar ze wonen. Wat een verschil met de huizen in Nederland, en wat zijn de kinderen blij dat ze het aan ons mogen laten zien. Beter kan van slums gesproken worden, hoewel langzamerhand de situatie wel wat lijkt te verbeteren. De villa's rondom het project vormen een

ballonnen binnen enkele minuten allemaal lek geprikt. Wat tot grote hilariteit onder de jongeren leidt. We hebben ook Nederlandse lekkernijen meegenomen zoals stroopwafels en lolly's wat de avond extra glans geeft. Want alles wat uit Nederland komt gaat er goed in. We hebben een mooie tijd gehad in Ghana. Het is indrukwekkend om te zien hoeveel we in Nederland in samenwerking met Sammy en Lucy kunnen betekenen voor meisjes die zonder ons geen toekomst hebben. De opleiding, de training en begeleiding leren de meisjes op eigen benen te staan, verantwoordelijkheid te nemen voor zichzelf en voor anderen. Zo hoeven ze niet langer op straat in een niet te keren armoede te leven. Wat we doen met elkaar maakt een wereld van verschil. Ze zijn dankbaar en met die ervaring denken ze nu ook aan anderen die het nog niet zo goed hebben als zij.

grote tegenstelling met deze arme dorpsjes. Het verschil is schrijnend om te zien en de politiek staat voor de forse uitdaging om de rijken te betrekken bij de opbouw van het armere deel van de bevolking. Maar vooreerst is het gat tussen die twee nog wel erg groot. Toch doet het zich met enige regelmaat voor, dat van het rijkere volksdeel mensen voedsel brengen naar het project. Op de laatste avond van ons verblijf in Ghana houden wij een afscheidsfeestje voor de meisjes van het project. De avond begint met het opblazen van ballonnen. Sommigen van hen hebben nog nooit een ballon opgeblazen. Dat was daarom eerst nog wel een beetje spannend. Maar zodra ze loskomen, hebben ze allemaal grote pret met de ballonnen. In tegenstelling tot de tijd die het kost om ze op te blazen, zijn de

de tweede helft van het jaar verkopen we pepernoten, terwijl de Afrikaloop in de herfstvakantie plaatsvond van 17 tot en met 23 oktober. Alles bij elkaar is dit – naast de donaties die we van diverse zijde ontvangen – goed voor een groot deel van onze inkomsten (zie jaarverslag achterzijde brief).

Verdere bezoeken

Wilma van der Vinne en Hetty Wesseling brengen in december een bezoek aan Florence en het scholingsproject voor meisjes in Oeganda. Dit kan worden gevolgd via wilmaenhetty.waarbenjij.nu. Uiteraard hierover ook in de volgende nieuwsbrief meer.

Acties

In Hoogeveen gaan we door met ons actieprogramma. In het voorjaar is er huis aan huis chocolade verkocht. Daarna zijn de vrijwillige medewerkers op pad gegaan om sponsors te zoeken voor de komende Afrikaloop. Ook was er de deurcollecte, en in juni de Mini Afrikaloop van één dag. In

de tweede helft van het jaar verkopen we pepernoten, terwijl de Afrikaloop in de herfstvakantie plaatsvond van 17 tot en met 23 oktober. Alles bij elkaar is dit – naast de donaties die we van diverse zijde ontvangen – goed voor een groot deel van onze inkomsten (zie jaarverslag achterzijde brief).

De Schoof

Huiskerk De Schoof financierde voor het project in Ghana een nieuwe laptop met printer/scanner en ondersteunde voor € 3.000,- in de aanschaf van een nieuwe generator. Ook wordt een extra overboeking van € 4.225,- gedaan naar Oeganda om te zorgen dat het bouwproject kan doorgaan.